

Zjavenie 5:1-14

Píše sa rok 2010 po Kristu. Dejiny ľudstva trvajú už celé tisícročia. Vieme, že majú svoj počiatok. Ale majú i svoj koniec? A čo je ešte dôležitejšie – majú i svoj cieľ? Existuje nejaký plán, či scenár, podľa ktorého sa dejiny vyvíjajú a nejaký cieľ, ku ktorému smerujú? Áno, existuje. Dôkazom je kniha, ktorú Ján vidí vo svojom videní. Obsahom tejto knihy je Boží plán s týmto svetom i s Božím ľudom, s cirkvou. Dejiny sa nevyvíjajú sami od seba, od ničoho k niečomu. Dejiny majú svoj počiatok i koniec v Bohu. Boh stojí na ich počiatku i na ich konci. On má svoj plán a zámer, ktorý neomylnne prevedie a privedie k svojmu cieľu. Lenže je tu jeden problém. Kniha, ktorú Ján vidí po pravici Boha, je zatvorená a zapečatená. To znamená, že jej obsah je skrytý. Nielen pre nás, ale dokonca aj pre obyvateľov neba, anjelov. A tak vo chvíli, keď sa ukáže táto kniha, v nebi nastáva dramatická situácia, ktorá sa odohráva v troch dejstvách.

1. Prvé dejstvo - hľadanie (verše 1-4)

Od Božieho trónu prichádza anjel s otázkou: Kto je hoden otvoriť knihu a zrušiť jej pečate? Čo vlastne znamená otvoriť knihu a zrušiť jej pečate? V tom čase sa pečatili úradné dokumenty, napr. i testamenty, posledná vôľa. Odstrániť pečať zo zapečateného dokumentu mohol len splnomocnený vykonávateľ poslednej vôle. Táto kniha po Božej pravici má tiež charakter testamentu, Božej vôle. A teraz ide o to, kto sa stane jej vykonávateľom. Kto uskutoční Boží plán v dejinách a privedie ho až do víťazného konca. Boh splnomocní vykonať svoju vôľu toho,

kto splní dôležitú podmienku – že bude hoden. Byť hoden, či hodný, znamená byť nositeľom takej mravnej a duchovnej kvality, ktorá dosiahne uznanie i v očiach samotného Boha. A tak sa začína hľadanie toho, kto je nositeľom takejto kvality, komu môže Boh zveriť budúcnosť sveta do rúk. Hľadanie začína najprv v nebi medzi nebeskými bytosťami, potom pokračuje na zemi medzi obyvateľmi zeme a nakoniec končí i pod zemou v ríši mŕtvych. Ale hľadanie je neúspešné. Nikto, ani vo svete viditeľnom, ani vo svete neviditeľnom sa nenašiel, kto by bol hoden vziať knihu z Božej ruky, oznámiť jej tajomstvá a vykonať Božiu vôľu s týmto svetom. Tak prvé dejstvo, dejstvo neúspešného hľadania končí veľkým plačom apoštola Jána. Prečo tento plač? Pretože ak kniha zostane zapečatená, jej obsah zostane pre nás navždy skrytý. Nikdy sa nedozvieme, či Boh má nejaký plán s týmto svetom a ak áno, aký je ten plán. Nikdy sa nedozvieme, či dejiny majú vôbec nejaký zmysel, či smerujú k nejakému cieľu, či majú svojho víťaza. A čo je ešte horšie – ja sa nikdy nedozviem, či môj individuálny život má nejaký zmysel, nejaké určenie. Či som len bezvýznamnou kvapkou v mori národov, zrníčkcom prachu vo vesmíre, alebo či Boh má aj so mnou osobne nejaký plán a zámer. Ak kniha zostane zapečatená, kto mi vysvetlí zmysel ľudských dejín i zmysel môjho života? Kto mi dá odpoveď na základné otázky – odkiaľ som prišiel, kto som a kam smerujem? Zatvorená kniha znamená, že pre mňa zmysel všetkých vecí navždy zostane tajomstvom. Takže vedieť, že existuje kniha, v ktorej je zapísaný Boží plán s týmto svetom i so mnou, ale nevedieť, aký je tento plán, je naozaj na plač. Jánov veľký plač je plačom hlbokého sklamania, pretože s knihou po Božej pravici sa spájali všetky nádeje Božieho ľudu do budúcnosti. Ale zatvorená kniha marí tieto nádeje. Čiže prvé dejstvo, dejstvo neúspešného hľadania končí Jánovým plačom.

2. Druhé dejstvo - nájdenie (verše 5-7)

Druhé dejstvo však začína nádejne. Ján sa dozvedá, že už nemusí plakať, lebo predsa sa niekto našiel, kto je hoden otvoriť knihu a oznámiť jej tajomstvá. A tak spolu s Jánom v napätí čakáme, kto je hoden otvoriť testament a splniť Božiu vôľu v dejinách ľudstva. Kto je ten, komu Boh môže zveriť budúcnosť sveta do rúk? Najprv je predstavený ako *víťazný lev*, ktorý podľa zaslúbenia mal prísť z pokolenia Júdovho a z rodu Dávidovho. A tak spolu s Jánom čakáme, kedy sa na scéne zjaví tento lev. Ale v tom nastáva veľké prekvapenie. Miesto leva sa ukáže *Baránok*

, miesto obrazu moci, ktorú symbolizuje lev, vidíme obraz slabosti a bezmocnosti, ktorú symbolizuje baránok. Toto je víťaz? Toto má byť vykonávateľ Božej vôle? Áno, práve Baránok je splnomocnený k tejto úlohe, lebo má sedem rohov, čo je symbol dokonalej moci, symbol všemohúcnosti. A má sedem očí, čo je symbol dokonalej múdrosti a poznania, symbol vševedúcnosti. Ale prečo je práve Baránok splnomocnený stať sa vykonávateľom Božej vôle? Čo je to, čo Baránka robí hodným v Božích očiach? Je to jeho víťazstvo, ktoré vydobyl svojou smrťou na kríži. To je to, čo ho kvalifikuje byť vykonávateľom Božej vôle a priviesť dejiny ľudstva do Bohom určeného cieľa. To je to, čo ho oprávňuje byť Spasiteľom sveta i Sudcom sveta –

jeho obeť na kríži. Ale tu stojíme pred najväčším paradoxom Božieho kráľovstva a tým je lev, ktorý je Baránkom. Ján počuje, že zvíťazil lev z pokolenia Júdovho. Ako zvíťazil? Tak, že silný lev sa stal bezmocným obetným Baránkom. Nie je cnosť pre baránka byť baránkom, lebo iným ani nemôže byť. Ale pre silného leva stať sa slabým, bezmocným baránkom, je niečo iné. Boží Baránok je obdivuhodný tým, že má moc leva, ale srdce baránka. Tým ukázal, že tu na zemi Božie kráľovstvo dosahuje víťazstvá nie mocou, ako je to v kráľovstvách sveta, ale slabosťou, obeťou, utrpením, láskou. Lev z pokolenia Júdovho nedosiahol svoje víťazstvo tým, že preliat cudziu krv, ale tým, že preliat svoju vlastnú krv. To znamená, že Božia moc sa tu na zemi prejavuje úplne inak ako ľudská moc. Navonok sa prejavuje ako úplná bezmocnosť. Preto Boh, ktorý nás prišiel vykúpiť pre seba, prišiel ako slabý medzi mocných, ako obetný baránok medzi dravých vlkov. Silný lev sa stal slabým baránkom. A táto Božia slabosť dosiahla svoj vrchol na kríži, kde Boží Baránok visel bezmocne pred očami mocných tohto sveta. Ale to, čo v očiach sveta vyzeralo ako totálna porážka, v skutočnosti bolo najväčším víťazstvom. Lebo nikde sa Božia moc neprejavila tak mocne ako práve na kríži, keď v zdanlivej slabosti a bezmocnosti sa zrodila spása človeka. Keď v tej strašnej chvíli utrpenia Boží Baránok zvíťazil nad hriechom, nad diablom i nad svetom. To najväčšie víťazstvo je víťazstvo kríža, víťazstvo utrpenia, slabosti, bezmocnosti, obete, lásky. Teraz však Ján vidí Baránka stáť v sláve neba. To znamená, že zabitý Baránok je vzkriesený Baránok. Ukrižovaná láska žije ďalej. Je neporaziteľná, lebo je večná, silnejšia ako smrť. Ale prečo Ján vidí Baránka stále akoby zabitého? Vzkriesený Baránok stále nosí na svojom tele stopy po svojej obeti, jazvy na rukách, na nohách i na svojom boku. Nosí ich na znamenie, že jeho obeť má stálu, večnú platnosť. Platí na zemi i v nebi, platí pre časnosť i pre večnosť. Tu na zemi, po svojom vzkriesení, povedal učeníkom – Pozrite, moje ruky i moje nohy, tie prebodnuté ruky i nohy. A v nebi, pred trónom svojho Otca hovorí – Otče, pozri, moje ruky i moje nohy. Náš pohľad i Boží pohľad sa tak stretáva v tom istom bode, ktorým sú prebodnuté ruky i nohy Božieho Baránka. A my vieme, že len vďaka týmto prebodnutým rukám a nohám sme i my prijatí Bohom a zachránení pre večnosť. A tak pri pohľade na Baránka, na jeho víťazstvo, na jeho obeť lásky je jasné, prečo len On je hoden vziať knihu z rúk Sediaceho na tróne. Len On, ktorý bol poslušný Otcovej vôli až na smrť, sa môže stať vykonávateľom Otcovej vôle s týmto svetom. A tak od tejto chvíle je všetko v jeho rukách. V rukách toho, ktorý drží knihu, je celá budúcnosť sveta, i naša i moja budúcnosť. On raz vysloví konečné slovo nad každým človekom. A vo chvíli, keď Baránok vezme knihu z Božích rúk, nastáva tretie dejstvo – erupcia oslavy.

3. Tretie dejstvo– erupcia oslavy (verše 8-14)

Tu sme svedkami vôbec najväčšej oslavy, aká je v Biblii zapísaná. Napätie po hľadaní toho, kto je hoden, povolilo a celé nebo prepukne v neslýchaný jasot, oslavu a radosť, že kniha je v tých najpovolanejších rukách. Že budúcnosť sveta, i naša i moja, je v tých najpovolanejších rukách, v tých prebodnutých. Ak v 4. kapitole nebo spieva – Hoden si, Pane a náš Bože, v 5. kapitole

spieva – Hoden je Baránok. Ak v 4. kapitole je Boh oslavovaný ako Stvoriteľ, v 5. kapitole je Baránok oslavovaný ako Vykupiteľ. Boh stvorenia sa skrze obeť svojho Syna stal i Bohom spasenia. Ak v 4. kapitole oslava patrí len Bohu, sediacemu na tróne, v 5. kapitole oslava patrí Bohu spolu s Baránkom. Lebo Baránok zdieľa trón spolu s Bohom, keďže Baránok nie je nikto iný než Boží Syn, ktorý je jedno s Otcom. A ak v 4. kapitole znie oslava neba, v 5. kapitole znie oslava celého vesmíru. Najprv zaznieva oslava z úst štyroch bytostí a dvadsiatich štyroch starcov, ktorí spievajú novú pieseň z vďačnosti za vykúpenie. Potom sa k nim pridávajú anjelské bytosti. A nakoniec sa okruh uctievajúcich rozšíri na každé stvorenie v celom vesmíre. Vzniká tak podobný efekt, ako keď hodíte kameň do vody. Zo stredu sa začnú vytvárať čoraz väčšie kruhy. Tak i oslava Baránka sa zo stredu okolo trónu šíri až po okraj vesmíru. Celým vesmírom znie – Hoden je Baránok. Ale čo to pre nás, pre mňa osobne znamená, že Baránok je hoden? Z toho pre mňa osobne vyplývajú aspoň tri veci:

a) Keď Baránok je hoden, to znamená, že ja nie som hoden

Byť hodný znamená byť nositeľom takej mravnej a duchovnej kvality, ktorú uzná i samotný Boh. Ale videli sme, že nikto iný, nikto okrem Baránka sa nenašiel taký, ktorý by bol hoden. Ani v nebi medzi anjelskými bytosťami, ani na zemi medzi ľudskými bytosťami, ani vo svete viditeľnom, ani vo svete neviditeľnom. Lenže každý z nás, v menšej či väčšej miere, sme neraz v pokušení myslieť si, že sme nositeľmi určitej kvality, ktorá si zaslúži uznanie. Ak aj nie v Božích očiach, tak aspoň v ľudských očiach. Tomuto pokušeniu podliehame nie vtedy, keď stojíme pred Bohom, ale keď stojíme pred ľuďmi, keď sa porovnávame s druhými. Pred Bohom sme malí, ale pred ľuďmi sme dôležití, veľkí, nárokovujúci si uznanie. Niečo v nás si silou mocou chce pripísať aspoň štipku z toho, čo patrí jedine Baránkovi – česť, slávu, múdrosť. Ale keď to robíme, dopúšťame sa svätokrádeže. Je ľahšie vyznávať, že Baránok je hoden, ako vyznávať, že ja nie som hoden. Ale kto prežije, že len Baránok je hoden, ten zároveň bytostne prežíva – ale ja, ja nie som hoden. Všetko, čo som a mám, je len milosť, púha milosť, nie uznanie mojej kvality Bohom. Jediná kvalita, ktorú Boh uznáva, je v Baránkovi. A nás prijíma len vďaka Baránkovej kvalite, preto, že On je hoden.

b) Keď Baránok je hoden, potom je hoden i v mojej oslavy

Dnešná kapitola vrcholí oslavou Baránka, ktorá zaznieva z úst všetkého stvorenstva. Nová pieseň, ktorá sa rozlieha vesmírom, je odpoveďou na nové vykúpenie, vďaka ktorému sa z nás stal nový Boží ľud. Na každý nový prejav Božej milosti, nový čin Božej lásky, nový dôkaz Božej dobroty, má z našich úst zaznieť nová pieseň vďačnosti a oslavy. Dvadsať štyria starci, ktorí uctievať Baránka, majú v jednej ruke harfu, hudobný nástroj na doprovod k spevu a v druhej ruke čašu, plnú kadidla, ktoré je symbolom modlitieb, ktoré stúpajú k Bohu ako príjemná vôňa. Môžeme to povedať i takto – v jednej ruke pieseň a v druhej modlitba. To je rovnováha pri verejnom uctievaní, ktorá nám niekedy chýba. Niektorí prináša svoju oslavu v piesni, ale už nie v modlitbe. Iní sú pohotoví k modlitbe, ale zabúda vyspievať svoju oslavu Baránka i v piesni. Kto uctieva Baránka, nemôže mlčať, ani pri modlitbe, ani pri speve. Uctievanie má byť vyvážené, nie jednostranné. A keď starcov vidíme na konci padnúť na zem a klaňať sa, tak nám to pripomína, že naše uctievanie má byť úctivé. Spôsob uctievania musí zodpovedať charakteru uctievaného. To je to druhé – keď Baránok je hoden, potom ani ja nemôžem mlčať. Potom je hoden i mojej oslavy, vďačnej, úctivej.

c) Keď Baránok je hoden, potom je hoden i môjho nasledovania

Akou cestou šiel Boží Baránok? Cestou pokory, služby, slabosti, obete, jedným slovom povedané – cestou kríža. Žiadna iná cesta nemá v Božích očiach hodnotu, len cesta kríža. Lebo každá iná cesta priťahuje pozornosť na človeka a nie na Boha. Baránok oslávil Boha tým, že bol poslušný až po smrť, a to po smrť kríža. Niet inej cesty ako my môžeme osláviť Boha, len ísť Baránkovou cestou, cestou kríža, na ktorej zomierame sami sebe. Silný lev sa stal slabým obetným Baránkom, aby vybojoval najväčšie víťazstvo v dejinách ľudstva. Víťazstvo, pri ktorom tiekla jeho vlastná krv. A teraz hovorí – vezmi svoj kríž a nasleduj ma. Uč sa odo mňa, lebo ja som tichý a pokorný srdcom. Kráčaj cestou pokory, služby, obete, sebazaprenia, lásky. Ale kde nás dovedie takáto cesta? Pozri sa, kde dovedla Baránka. Dnes sedí na tróne po Otcovej pravici a prijíma oslavu celého stvorenstva. Cesta kríža nie je cestou porážky, ale cestou víťazstva. Je to cesta do nebeskej slávy. Ak verím, že Baránok je hoden všetkej slávy, moci, úcty, potom je hoden i môjho i tvojho nasledovania. Je ľahšie oslavovať Baránka ako nasledovať Baránka. Ale naše nasledovanie Baránka je jediný dôkaz, že aj my sme presvedčení o tom, že On je hoden. On, ktorý nás svojou smrťou vykúpil a učinil nás kráľmi a kňazmi nášmu Bohu. On jediný je hoden.